

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

15 грудня 2020 року

№ 60/74-р/к

справа № 44/60/50-рп/к.20

м. Київ

Про порушення законодавства
про захист економічної
конкуренції та накладення штрафу

Товариство з обмеженою відповідальністю «Л-Квартал Сервіс» (далі - ТОВ «Л-Квартал Сервіс», Товариство, Відповідач) (03124, м. Київ, бульвар В. ГАВЕЛА, буд. 6, ідентифікаційний код юридичної особи 40983340) безпідставно відмовило товариству з обмеженою відповідальністю «Космонова» в доступі до технологічних (нежитлових) приміщень житлового будинку, що знаходиться за адресою: м. Київ, бульвар В. Гавела 6/7-А (далі – Житловий будинок), для розміщення телекомунікаційних мереж, обладнання та технічних засобів телекомунікацій у межах цього будинку.

За результатами розгляду адміністративною колегією Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) справи № 44/60/50-рп/к.20 такі дії товариства з обмеженою відповідальністю «Л-Квартал Сервіс» визнано порушенням, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем з часткою 100 % на ринку послуг надання доступу до інфраструктури Житлового будинку в територіальних межах цього житлового будинку, що може призвести до обмеження конкуренції на ринку та ущемлення інтересів споживачів цих послуг, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На порушника накладено штраф у розмірі **50000 (п'ятдесят тисяч)** гривень.

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 44/60/50-рп/к.20 за заявою товариства з обмеженою відповідальністю «Космонова» (далі – ТОВ «Космонова», Заявник) від 20.02.2019 № 69/02 (вх. Відділення від 01.03.2019 № 60-01/51-АМ) щодо можливого порушення ТОВ «Л-Квартал Сервіс» законодавства про захист економічної конкуренції, та подання Першого відділу досліджень та розслідувань Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 20.11.2020 № 60-03/229п,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (попередня назва – Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України) (далі – Відділення) здійснено розгляд заяви ТОВ «Космонова» від 20.02.2019 № 69/02 (вх. Відділення від 01.03.2019 № 60-01/51-АМ) щодо можливого порушення ТОВ «Л-Квартал Сервіс» законодавства про захист економічної конкуренції, яке полягає, на думку Заявника, в обмеженні конкуренції на ринку телекомунікаційних послуг на території житлового будинку за адресою: м. Київ, бульвар В. Гавела 6/7-А (далі – Житловий будинок) (далі – Заява).
- (2) За результатами розгляду Заяви Відділенням встановлено, що дії ТОВ «Л-Квартал Сервіс», які полягають у відмові ТОВ «Космонова» в доступі до технологічних (нежитлових) приміщень Житлового будинку для розміщення телекомунікаційних мереж, обладнання та технічних засобів телекомунікацій у межах цього будинку містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (3) Розпорядженням адміністративної колегії Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 23.06.2020 № 60/50-рп/к розпочато розгляд справи № 44/60/50-рп/к.20 за ознаками вчинення ТОВ «Л-Квартал Сервіс» порушення, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг надання доступу до інфраструктури Житлового будинку, що може призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (4) Листом від 24.06.2020 № 60-02/3516 Відповідачу було надіслано копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 23.06.2020 № 60/50-рп/к про початок розгляду Справи.
- (5) Листом від 24.06.2020 № 60-02/3474 Заявника повідомлено про початок розгляду Справи.
- (6) Листом від 20.11.2020 № 60-02/6629 Відповідачу направлено копію Подання.
- (7) Листом від 20.11.2020 № 60-02/6630 Заявнику направлено копію Подання.
- (8) Керуючись пунктом 26 Правил розгляду заяв і справ, на офіційному веб-сайті Відділення 08.12.2020 розміщено інформацію щодо Подання та про дату, час і місце засідання адміністративної колегії Відділення щодо прийняття рішення у Справі.
- (9) Будь-яких зауважень чи заперечень щодо змісту Подання з боку Заявника та Відповідача до Відділення не надходило.

2. СТОРОНИ

- (10) Заявником у Справі є товариство з обмеженою відповідальністю «Космонова» (ідентифікаційний код юридичної особи 32074513; місцезнаходження 04107, м. Київ, вул. Тропініна, буд. 1).
- (11) Відповідачем у справі є ТОВ «Л-Квартал Сервіс» (ідентифікаційний код 40983340, місцезнаходження: 03124, м. Київ, бульвар В. ГАВЕЛА, буд. 6).
- (12) Згідно з даними, розміщеними в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та громадських формувань офіційного сайту Міністерства юстиції України, основним видом діяльності Відповідача за кодом КВЕД є: 81.10 комплексне обслуговування об'єктів.
- (13) Таким чином, ТОВ «Л-Квартал Сервіс» здійснює господарську діяльність та у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання і до нього можливе застосування положень цього Закону.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (14) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), Відділенням здійснено дослідження становища ТОВ «Л-Квартал Сервіс» на ринку послуг надання доступу до інфраструктури житлового будинку, що знаходиться за адресою: м. Київ, бульвар В. Гавела 6/7-А.
- (15) Об'єктом для визначення монопольного (домінуючого) становища є ТОВ «Л-Квартал Сервіс», яке надає послуги з надання доступу до інфраструктури Житлового будинку.

3.2. Товарні межі ринку

- (16) Товарними межами ринку - визначено послугу з надання доступу до інфраструктури Житлового будинку (далі – Послуга).

3.3. Товар

- (17) Перелік товарів, щодо яких визначається монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (18) Отже, **товаром**, щодо якого визначається монопольне домінуюче становище ТОВ «Л-Квартал Сервіс», є Послуга.

3.4. Територіальні межі ринку

- (19) Територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Оскільки за межами Житлового будинку надання Послуги, є неможливим, тому, **територіальними (географічними)** межами ринку Послуги є територія Житлового будинку, балансоутримувачем та управителем якого є ТОВ «Л-Квартал Сервіс».

3.5. Споживачі

- (20) Споживачами послуг з доступу до інфраструктури Житлового будинку, є суб'єкти господарювання, які надають або мають намір надавати телекомунікаційні послуги мешканцям Житлового будинку.

3.6. Часові межі ринку

- (21) Часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою. Отже, часовими межами ринку визначено період з **серпня 2018 року по червень 2020 року**, протягом якого ТОВ «Л-Квартал Сервіс» є балансоутримувачем Житлового будинку та організацією, що обслуговує цей будинок, і надає Послуги.

3.7. Визначення потенційних конкурентів та бар'єрів вступу на ринок.

- (22) *Потенційні конкуренти* на вказаному ринку відсутні, оскільки Послуга може надаватись лише тим суб'єктом господарювання, в управлінні (обслуговуванні) якого перебуває Житловий будинок.
- (23) Відповідно до договору про передачу на баланс будівель, прибудинкової території та об'єктів благоустрою від 01.02.2017 б/н, укладеного забудовником ТОВ «Діамант-Центр» з ТОВ «Л-Квартал Сервіс» (далі – Договір), останній є балансоутримувачем Житлового будинку. За умовами цього договору, ТОВ «Л-Квартал Сервіс» приймає на свій баланс Комплекс, до якого входить Житловий будинок, прибудинкову територію, об'єкти благоустрою та інженерні комунікації, та забезпечує їх подальше управління. Актом від 06.02.2017 року забудовником Житлових будинків ТОВ «Діамант-Центр» було передано на баланс ТОВ «Л-Квартал Сервіс» Житлові будинки разом із прибудинковою територією та інженерними комунікаціями.
- (24) Таким чином, Товариство з **06.02.2017** року є балансоутримувачем (управителем) Житлового будинку.
- (25) Отже, у суб'єктів господарювання, які мають намір надавати телекомунікаційні послуги абонентам – мешканцям Житлового будинку, відсутня альтернатива отримання Послуги від інших суб'єктів господарювання, оскільки лише Відповідач здійснює управління технологічними приміщеннями в Житловому будинку. Крім того, надання Послуги неможливе без використання відповідної прибудинкової території та інших місць загального користування, внутрішньобудинкових систем, що знаходяться в управлінні ТОВ «Л-Квартал Сервіс».

3.8. Установлення монопольного (домінуючого) становища

- (26) Таким чином, відповідно до абзацу другої частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ТОВ «Л-Квартал Сервіс» у період з **серпня 2018 року по червень 2020 року** займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг надання доступу до інфраструктури Житлового будинку з часткою 100 %, як таке, що не мало на цьому ринку жодного конкурента.

4. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ

4.1. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (27) Правові, економічні та організаційні засади забезпечення доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі для розташування технічних засобів телекомунікацій з метою забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні, права та обов'язки осіб, які беруть участь у таких господарських відносинах регулюються Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» (далі – Закон № 1834).
- (28) Відповідно до статті 1 Закону № 1834:
доступ до інфраструктури об'єкта доступу - право замовника на користування елементами інфраструктури об'єкта доступу для розміщення, модернізації, експлуатаційного та технічного обслуговування технічних засобів телекомунікацій відповідно до законодавства та на підставі договору з доступу;
інфраструктура об'єкта будівництва - будинки, у тому числі житлового фонду, будівлі, споруди будь-якого призначення, опори зовнішнього освітлення, колектори, системи водопостачання та водовідведення, вертикальні труби-стояки, системи кабельних коробів, трубопроводів, лотоків, драбин, поверхові розподільні монтажні шафи систем зв'язку та сигналізації (окремі або суміщені з електрообладнанням) тощо, що надаються або можуть надаватися власником інфраструктури об'єкта доступу у користування замовнику на договірних засадах.
замовник доступу до інфраструктури об'єкта доступу - суб'єкт господарювання (оператор, провайдер телекомунікацій або уповноважена ним особа), який звернувся чи має намір звернутися до власника інфраструктури об'єкта доступу із запитом про надання доступу до конкретного елемента інфраструктури об'єкта доступу або який уклав договір з доступу.
- (29) Відповідно до пункту 3 частини першої статті 2 Закону № 1834 метою цього Закону є створення умов для розвитку конкуренції на ринку телекомунікаційних послуг шляхом забезпечення ефективного використання існуючих елементів інфраструктури об'єкта доступу.
- (30) Відповідно до пункту 3 Правил надання доступу до інфраструктури об'єкта будівництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2018 року № 610 (далі – Правила з доступу) для отримання доступу до об'єкта будівництва замовник письмово звертається до власника об'єкта будівництва із запитом про надання доступу до об'єкта будівництва.
- (31) Згідно із Заявою, ТОВ «Космонова» з серпня 2018 року намагалось отримати доступ до інфраструктури об'єкта будівництва та інфраструктури будинкової розподільної мережі Житлового будинку для розміщення телекомунікаційних мереж і технічних засобів у нежитлових приміщеннях, приміщеннях загального користування, конструктивних елементах, каналах, нішах тощо, розташованих у Житловому будинку, балансоутримувачем якого є ТОВ «Л-Квартал Сервіс», надсилаючи до Відповідача листи щодо надання доступу до об'єкта будівництва та надання доступу до інфраструктури будинкової розподільної мережі.
- (32) Одночасно, Заявник повідомив, що у Житловому будинку наявні інші суб'єкти господарювання, які отримали доступ до інфраструктури Житлового будинку та надають мешканцям цього будинку телекомунікаційні послуги.

- (33) З метою з'ясування обставин, викладених ТОВ «Космонова» у Заяві, Відділенням було направлено вимоги про надання інформації до Відповідача, товариства з обмеженою відповідальністю «І.Т.Т. ТЕХНОЛОГІЯ ПЛЮС» (далі – ТОВ «І.Т.Т. ТЕХНОЛОГІЯ ПЛЮС»), товариства з додатковою відповідальністю «Компанія «Бест» (далі – ТДВ «Компанія «Бест»), товариства з обмеженою відповідальністю «ПРОЛІНК» (далі – ТОВ «ПРОЛІНК»).
- (34) За результатами аналізу інформації, наданої на вимоги, а також наявної у Відділенні, встановлено наступне.
- (35) Заявник, згідно з вимогами Закону № 1834, листом від 12.04.2018 № 517/04 надіслав до Відповідача два примірники проекту договору сервітуту щодо надання прав ТОВ «Космонова» на прокладання телекомунікаційних мереж у внутрішніх каналах стояків слабких струмів, місцях загального користування, допоміжних приміщеннях Житлового будинку та на розміщення в них, у разі технічної потреби, відповідного обладнання з метою забезпечення надання телекомунікаційних послуг мешканцям будинку.
- (36) У відповідь на вказаний лист, Відповідач листом від 10.05.2018 № 1005/2018-1 відмовив Заявнику в укладанні зазначеного договору, аргументуючи це тим, що відповідно до статті 6 Цивільного кодексу України сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу.
- (37) Крім того, на запити ТОВ «Космонова» від 08.08.2018 № 608/8 (щодо надання доступу до об'єкта будівництва), від 08.08.2018 № 609/8 (щодо надання доступу до інфраструктури будинкової розподільної мережі) (разом далі – Запити) Відповідач листом від 23.08.2018 № 2308/2018-2 повідомив Заявника про те, що ТОВ «Л-Квартал Сервіс» не є *власником вказаної інфраструктури*, та зазначив, що технічні можливості для розміщення технічних засобів телекомунікацій у Житловому будинку за попередньою інформацією відсутні.
- (38) При цьому Товариство зазначило, що всіляко сприяє мешканцям Житлового будинку в доступі до мережі Інтернет і жодним чином не заперечує щодо надання таких послуг будь-якими провайдером телекомунікацій, та як альтернативу, запропонувало Заявнику скористатися технологіями WiMAX і WipLL (бездротові) для надання телекомунікаційних послуг мешканцям Житлового будинку.
- (39) У відповідь на вимогу Відділення від 20.03.2019 №60-02/1594 Відповідач листом від 24.04.2019 № 2404/2019-1 (вх. Відділення від 06.05.2019 № 60-01/1636) повідомив Відділенню про те, що ТОВ «Л-Квартал Сервіс» не є власником інфраструктури об'єкта доступу відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» та не має повноважень визначення способів (умов) доступу чи переліку дій і документів.
- (40) Також, листом від 17.05.2019 № 1705/2019-1 (вх. Відділення від 21.05.2019 № 60-01/1920) Відповідач зауважив Відділенню, що ТОВ «Л-Квартал Сервіс» виступає лише надавачем послуг з утримання, у тому числі, Житлового будинку, які не передбачають надання останньому повноважень на прийняття рішень, які б

дозволяли Товариству будь-яким чином розпоряджатися спільним майном Житлового будинку.

- (41) Також, за поясненнями Відповідача, наданими листом від 17.05.2019 № 1705/2019-1 (вх. Відділення від 21.05.2019 № 60-01/1920), на момент звернення Заявника із запитом щодо надання доступу від 08.08.2018 № 608/8 Правила доступу ще не набрали чинності (10.08.2018), та відповідно, не було врегульовано порядок здійснення доступу до інфраструктури об'єктів будівництва.
- (42) Тобто, ТОВ «Л-Квартал Сервіс» обґрунтовуючи свою відмову ТОВ «Космонова» щодо укладання договору з доступу до об'єкта інфраструктури надав наступні аргументи:
- ТОВ «Л-Квартал Сервіс» не перебуває у статусі власника інфраструктури об'єкта доступу відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж»;
 - ТОВ «Л-Квартал Сервіс» не має технічної можливості для розміщення технічних засобів телекомунікацій ТОВ «Космонова» у Житловому будинку;
 - на момент звернення ТОВ «Космонова» із запитом щодо надання доступу від 08.08.2018 №608/8 Правила доступу ще не набрали чинності;
 - ТОВ «Космонова» не було запропоновано схеми з підключення до об'єкта будівництва.
- (43) Щодо твердження ТОВ «Л-Квартал Сервіс», що воно не є власником інфраструктури об'єкта доступу, встановлено.
- (44) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» спільне майно багатоквартирного будинку є спільною сумісною власністю співвласників. Відповідно до пунктів 7 статті 1 частини першої цього закону управитель багатоквартирного будинку - фізична особа - підприємець або юридична особа - суб'єкт підприємницької діяльності, яка за договором із співвласниками забезпечує належне утримання та ремонт спільного майна багатоквартирного будинку і прибудинкової території та належні умови проживання і задоволення господарсько-побутових потреб.
- (45) Згідно зі статтями 358 та 369 Цивільного кодексу України розпорядження майном, що перебуває у спільній власності здійснюється за згодою всіх співвласників.
- (46) Статтею 398 Цивільного кодексу України встановлено, що право володіння виникає на підставі договору з власником або особою, якій майно було передане власником, а також на інших підставах, встановлених законом.
- (47) Відповідно до статті 1 Закону № 1834:
- **власник (володілець) інфраструктури об'єкта доступу** – фізична або юридична особа, у власності (володінні) якої перебуває інфраструктура об'єкта доступу або окремі її елементи.
 - **договір з доступу** - договір, укладений згідно з законодавством між власником інфраструктури об'єкта доступу і замовником про доступ до інфраструктури об'єкта доступу з метою користування нею або її елементами для забезпечення можливості надання телекомунікаційних послуг замовником і отримання таких послуг їх споживачами, з урахуванням умов, визначених цим Законом.

- (48) Згідно з інформацією, отриманою в ході розгляду Заяви, ТОВ «Л-Квартал Сервіс» відповідно до Договору, прийняло на себе функції з управління, утримання та забезпечення житлово-комунальними послугами багатоповерховий житловий комплекс з вбудовано-прибудованими нежитловими приміщеннями та підземними паркінгом, що розташований за адресою: м. Київ, бульвар Лепсе, 6 Ж (будівельна адреса), його прибудинкової території об'єктів благоустрою та інженерних комунікацій, та забезпечує їх подальше управління з подальшим укладанням договору на обслуговування з об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку.
- (49) Розпорядженням Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації від 13.03.2017 № 182 «Про присвоєння поштової адреси» будинкам у складі багатоповерхового житлового комплексу з вбудовано-прибудованими нежитловими приміщеннями та підземними паркінгом, що розташований за адресою: м. Київ, бульвар Лепсе, 6 Ж, присвоєно, зокрема адресу м. Київ, бульвар В. Гавела 6/7-А.
- (50) Отже, ТОВ «Л-Квартал Сервіс», відповідно до укладених із ТОВ «Діамант-Центр» та співвласниками Житлового будинку договорами, набув право володіння спільним майном Житлового будинку, у визначені статті 398 Цивільного кодексу України, здійснює розпорядження цим майном як управитель багатоквартирного будинку у визначені статті 1 Закону України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку».
- (51) Крім цього, як встановлено Відділенням, Відповідачем було укладено Договір від 15.05.2017 б/н «На використання елементів будівель для розміщення та експлуатації телекомунікаційного обладнання» з ТОВ «І.Т.Т. ТЕХНОЛОГІЯ ПЛЮС» (далі – Договір 1), Договір «Про встановлення сервітуту» від 01.08.2018 № 29/18 з ТОВ «ПРОЛІНК» (далі – Договір 2), Договір «Про встановлення сервітуту» від 01.02.2018 б/н з ТОВ «І.Т.Т. ТЕХНОЛОГІЯ ПЛЮС» (далі – Договір 3), Договір «Про встановлення сервітуту» від 01.02.2018 б/н з ФОП Киличиським О.П. (далі – Договір 4), Договір від 01.02.2018 № 39/18 з ТДВ «Компанія «Бест» (далі – Договір 5).
- (52) Відповідно до умов Договору 1, Відповідач надає операторам можливість розмістити обладнання (прокладання, монтаж, налагодження та експлуатація телекомунікаційного обладнання).
- (53) Згідно із умовами Договору 2, Договору 3, Договору 4, Договору 5 Відповідач надає операторам доступ до об'єктів сервітуту, для розміщення останніми своїх телекомунікаційних мереж, тобто, по суті, зазначені договори є договорами з доступу.
- (54) Положення зазначених договорів підтверджують, що ТОВ «Л-Квартал Сервіс» розпоряджається спільним майном Житлового будинку (в даному випадку – це встановлення сервітутів щодо спільного майна), а отже **набув прав і обов'язків власника (володільця) інфраструктури об'єкта доступу** (а саме будинкової розподільної мережі).
- (55) Враховуючи викладене, ТОВ «Л-Квартал Сервіс» є **власником (володільцем) інфраструктури об'єкта доступу** (Житлового будинку) у визначенні статті 1

Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж».

- (56) Щодо твердження ТОВ «Л-Квартал Сервіс», що воно не має технічної можливості для розміщення технічних засобів телекомунікацій ТОВ «Космонова» у Житловому будинку, встановлено.
- (57) Так, слід зазначити, що Відповідач не надав до Відділення документів та матеріалів, які б підтверджували відсутність технічної можливості для розміщення технічних засобів телекомунікацій ТОВ «Космонова» у Житловому будинку, пояснюючи це тим, «що ТОВ «Л-Квартал Сервіс» не є особою, яка приймає рішення про надання **технічних умов** для розміщення технічних засобів телекомунікацій на елементах інфраструктури доступу або відмову в такому наданні» (мова оригіналу) (лист від 17.05.2019 № 1705/2019-1 (вх. Відділення від 21.05.2019 № 60-01/1920)).
- (58) Відповідно до статті 1 Закону № 1834: **технічні умови з доступу до елементів інфраструктури об'єкта доступу** - комплекс технічних вимог до розміщення технічних засобів телекомунікацій на елементах інфраструктури об'єкта доступу.
- (59) Частиною першою статті 12 Закону №1834 визначено, що технічні умови з доступу розробляються та видаються **власником інфраструктури відповідного об'єкта доступу** замовнику в порядку, на умовах та у строк, що визначені правилами надання доступу до інфраструктури відповідного об'єкта доступу **Отримання та виконання технічних умов з доступу є обов'язковими умовами** здійснення доступу до елементів інфраструктури відповідного об'єкта доступу (частина третя статті 12 Закону №1834).
- (60) Окрім того, виключний перелік підстав для відмови замовнику у видачі технічних умов з доступу, погодженні проектної документації з доступу та укладенні договору з доступу визначені статтями 12 та 16 Закону № 1834.
- (61) Відповідно до пункту 5 частини першої статті 14 Закону № 1834 власник інфраструктури об'єкта доступу має право відмовляти замовнику у видачі технічних умов з доступу, погодженні проектної документації з доступу та укладенні договору з доступу виключно з підстав, визначених цим Законом.
- (62) Згідно із статтею 12 Закону № 1834 підставою для **відмови** у видачі технічних умов з доступу є:
- 1) ненадання замовником інформації, необхідної для його ідентифікації: повне найменування, ідентифікаційний код або реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи - підприємця або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний податковий орган та мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта) та місцезнаходження з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, електронна пошта, номери телефонів;
 - 2) відсутність технічної можливості для розміщення технічних засобів телекомунікацій на елементах інфраструктури об'єкта доступу;

3) наявність простроченої понад три місяці заборгованості замовника за раніше отримані в користування елементи інфраструктури об'єкта доступу, надані в користування власником інфраструктури відповідного об'єкта доступу.

Відмова у видачі технічних умов з доступу з інших підстав, ніж ті, що встановлені цією статтею, забороняється.

Аналогічні положення містяться у Правилах доступу.

(63) Згідно із статтею 16 Закону № 1834, власник інфраструктури об'єкта доступу *може відмовити замовнику в укладенні договору з доступу* з таких підстав:

1) звернення щодо укладення договору з доступу підписано не уповноваженою належним чином посадовою особою (представником) замовника або складено з порушенням відповідних правил надання доступу до інфраструктури об'єкта доступу;

2) встановлена законом або чинним судовим рішенням, що набрало законної сили, заборона щодо укладення договору з доступу;

3) ліквідація (знищення) або розібрання (демонтаж) окремих елементів інфраструктури об'єкта доступу після надходження до власника цієї інфраструктури об'єкта доступу звернення про укладення договору з доступу;

4) ненадання замовником документів, передбачених частиною другою статті 16 цього Закону.

Відмова в укладенні договору з доступу з інших підстав, ніж визначені у цій статті, забороняється.

(64) Відповідно до частини другої статті 16 Закону № 1834 укладення договору з доступу здійснюється після видачі замовнику технічних умов з доступу та погодження власником інфраструктури об'єкта доступу проектної документації з доступу.

Підставою для укладення договору з доступу є письмове звернення замовника, підписане уповноваженою належним чином його посадовою особою (представником), до якого додаються два примірники таких документів:

1) проектна документація з доступу до інфраструктури об'єкта доступу (засвідчені замовником фотокопії проектної документації з доступу);

2) проект договору з доступу.

Тобто, відповідно до пункту 4 частини четвертої статті 16 Закону № 1834 не надання технічних умов з доступу та погоджених власником інфраструктури об'єкта доступу проектної документації з доступу є *підставою* для відмови в укладанні договору з доступу.

Отже, безпідставна відмова власника інфраструктури у видачі технічних умов (що не передбачена частиною тринадцятою статті 12 Закону № 1834) є неправомірною відмовою у наданні доступу до інфраструктури об'єкта доступу.

(65) Щодо аргументів ТОВ «Л-Квартал Сервіс», що на момент звернення ТОВ «Космонова» із запитом щодо надання доступу від 08.08.2018 №608/8 Правила доступу ще не набрали чинності, а також, що ТОВ «Космонова» не було запропоновано схеми з підключення до об'єктів будівництва, встановлено наступне.

(66) На момент надання Відповідачем відповіді на запити Заявника, а саме 23.08.2018, Правила доступу вже були чинними, а отже врегульовано порядок здійснення доступу до відповідного об'єкта.

- (67) Відповідно до пункту 4 Правил доступу у запиті про надання доступу до об'єкта будівництва має бути зазначена запропонована схема з підключення до об'єкта будівництва.

При цьому, на момент звернення ТОВ «Космонова» до ТОВ «Л-Квартал Сервіс» із Запитами, Правила доступу ще не набули чинності. Тобто, ТОВ «Космонова» не був зобов'язаний надавати відповідну схему.

- (68) Одночасно Відповідач листом від 17.05.2019 № 1705/2019-1 (вх. Відділення від 21.05.2019 № 60-01/1920), зазначив, що Заявником мала бути запропонована схема з підключення до об'єкта будівництва. При цьому, згідно із Запитами ТОВ «Космонова» до Відповідача, Заявником було запропоновано ТОВ «Л-Квартал Сервіс» узгодити схеми з підключення до відповідних об'єктів доступу.
- (69) Отже, ТОВ «Космонова» при направленні запитів про надання доступу від 08.08.2018 було враховано, що на момент надання відповіді ТОВ «Л-Квартал Сервіс» Правила доступу вже будуть чинними, та заздалегідь запропоновано узгодити відповідні схеми, що в свою чергу було проігноровано Відповідачем.
- (70) Також, варто зазначити, що відсутність запропонованої схеми з підключення до об'єкта будівництва не відноситься до підстав відмови в укладанні договору з доступу, виключний перелік яких зазначений у частині четвертій статті 16 Закону № 1834.
- (71) Крім цього, ТОВ «Л-Квартал Сервіс» листом від 17.05.2019 №1705/2019-1 (вх. Відділення від 21.05.2019 №60-01/1920) зазначивши на вимогу Відділення від 11.05.2019 №60-02/2848, що Заявником мала бути запропонована схема з підключення до об'єкта будівництва, що передбачено пунктом 4 Правил доступу, сам же підтвердив факт необхідності дотримання цих правил, оскільки на момент надання відповіді ТОВ «Космонова» вони вже були чинними.
- (72) При цьому, зауваження Відповідача, що на момент звернення ТОВ «Космонова» Правила доступу ще не набрали чинності та щодо необхідності надання Заявником схеми з підключення до об'єкта будівництва, не були зазначені у листах – відповідях ТОВ «Л-Квартал Сервіс» на Запити ТОВ «Космонова» про надання доступу.
Отже, пояснення ТОВ «Л-Квартал Сервіс», надані Відділенню з цього приводу, не можуть бути прийняті до уваги.
- (73) Щодо запропонованої ТОВ «Л-Квартал Сервіс» альтернативи – надання ТОВ «Космонова» телекомунікаційних послуг мешканцям Житлового будинку за технологіями WiMAX і WipLL (бездротові), Відділенням встановлено.
- (74) Заявник листом від 03.04.2019 № 139/04 (вх. від 05.04.2019 № 60-01/1274) повідомив Відділення про те, що відповідно до пункту 3 Плану утворення та використання телемереж Заявника, що подавався останнім 29.07.2016 до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації для продовження строку дії ліцензії на здійснення діяльності у сфері телекомунікацій, експлуатація мереж ТОВ «Космонова» здійснюється за

стандартом Ethernet, що за визначенням, використовує як середовище передачі даних виту пару, оптоволоконний кабель чи коаксіальний кабель.

- (75) При цьому, як пояснив Заявник, технології WiMAX і WipLL передбачають використання радіочастот і вимагають від оператора телекомунікацій зовсім інших дозволів та ліцензій. Крім того Заявник зазначив, що у нього відсутні технічні засоби, які б могли працювати на базі технології WiMAX і WipLL, що унеможливує використання ТОВ «Космонова» таких технологій як юридично, так і технічно.
- (76) Разом з тим, як встановлено Відділенням, інші суб'єкти господарювання, які отримали доступ до інфраструктури Житлового будинку, зокрема ТДВ «Компанія «Бест» (відповідно до Договору 5) надає телекомунікаційні послуги по оптичним каналам та не використовує бездротові технології WiMAX і WipLL (лист від 18.09.2019 № 18/09 (вх. Відділення від 24.09.2019 № 60-01/3431)).
- (77) Відповідно до пункту третього частини першої статті 4 Закону № 1834 забезпечення доступу до інфраструктури об'єкта доступу здійснюється за такими принципами, у тому числі забезпечення недискримінаційного доступу замовника до інфраструктури об'єкта доступу з метою користування ним.
- (78) Отже, Відповідач листами від 10.05.2018 № 1005/2018-1, від 23.08.2018 № 2308/2018-2, від 23.08.2018 № 2308/2018-3 безпідставно відмовив Заявнику у доступі до об'єкта будівництва та інфраструктури будинкової розподільної мережі Житлового будинку, обґрунтовуючи таку відмову тим, що: ТОВ «Л-Квартал Сервіс» не перебуває у статусі власника інфраструктури об'єкта доступу відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж»; не має повноважень визначення способів (умов) доступу чи переліку дій і документів, та відсутністю технічної можливості для розміщення технічних засобів телекомунікацій ТОВ «Космонова» у Житловому будинку, яка документально не підтверджена ТОВ «Л-Квартал Сервіс».
- (79) При цьому, запропонована Відповідачем Заявнику альтернативна пропозиція щодо доступу до інфраструктури відповідних об'єктів доступу, є дискримінаційною для останнього, та унеможливує доступ Заявника на ринок надання телекомунікаційних послуг мешканцям Житлового будинку.
- (80) Відповідно до положень статті 16 Закону № 1834 доступ до інфраструктури об'єкта доступу здійснюється на підставі договору з доступу між власником інфраструктури об'єкта доступу та замовником, що укладається відповідно до законодавства з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.
- (81) Якщо управитель/власник інфраструктури об'єкта доступу відмовляє суб'єктам господарювання, які мають намір надавати телекомунікаційні послуги в будинках, у доступі до елементів інфраструктури об'єкта, створюються бар'єри входження на ринок надання телекомунікаційних послуг, оскільки без доступу до приміщень будинків надання таких послуг неможливе.
- (82) Відповідно до статті 14 Закону № 1834 **власник інфраструктури об'єкта доступу зобов'язаний, зокрема не допускати дискримінаційних дій стосовно замовника,**

вживати заходів для вирішення спорів із замовником на етапах виконання чи розірвання договору з доступу шляхом проведення консультацій та переговорів.

- (83) Наслідком укладення договору з доступу є виникнення товарно-грошових відносин на ринку послуг з доступу до інфраструктури Житлового будинку для забезпечення можливості надання телекомунікаційних послуг замовником і отримання таких послуг їх споживачами.
- (84) Тобто, наслідками не укладання договору ТОВ «Л-Квартал Сервіс» із ТОВ «Космонова» стало:
- для ТОВ «Космонова» - неможливість надавати телекомунікаційні послуги в Житловому будинку та, відповідно, недоотримання прибутку від такої діяльності;
 - для мешканців Житлового будинку – відсутність доступу до послуг ТОВ «Космонова» при обранні оператора, провайдера телекомунікацій (тобто, для споживачів штучно звужений вибір операторів, провайдерів телекомунікацій при обранні відповідних послуг).
- (85) Листом від 10.08.2020 № 212/08 (вх. Відділення від 17.08.2020 № 60-01/3041) ТОВ «Космонова» повідомило Відділення про припинення Відповідачем порушення, що є предметом розгляду Справи, та надало копію договору з доступу до елементів інфраструктури будинків від 26.06.2020 б/н, укладеного Відповідачем із Заявником. Предметом цього договору є надання права доступу до елементів інфраструктури, зокрема Житлового будинку для розміщення технічних засобів телекомунікацій.
- (86) Отже, Відповідач під час розгляду Справи припинив порушення.
- (87) При цьому, сам факт укладення ТОВ «Л-Квартал Сервіс» із ТОВ «Космонова» договору з доступу до елементів інфраструктури будинків від 26.06.2020 б/н спростовує аргументи Відповідача, надані ТОВ «Космонова» та Відділенню щодо відмови в укладанні відповідного договору раніше (листи Відповідача до ТОВ «Космонова» від 23.08.2018 № 2308/2018-2, від 23.08.2018 №2308/2018-3 та до Відділення від 24.04.2019 №2404/2019-1, від 17.05.2019 № 1705/2019-1), а саме, що ТОВ «Л-Квартал Сервіс»:
- не перебуває у статусі власника інфраструктури об'єкта доступу відповідно до статті 1 Закону № 1834;
 - не має технічної можливості для розміщення технічних засобів телекомунікацій ТОВ «Космонова» у відповідному житловому будинку.

4.2. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем.

- (88) *Ураховуючи вищезазначене, дії ТОВ «Л-Квартал Сервіс», які полягають у відмові ТОВ «Космонова» в доступі до технологічних (нежитлових) приміщень Житлового будинку для розміщення телекомунікаційних мереж, обладнання та технічних засобів телекомунікацій у межах цього будинку, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з надання доступу до інфраструктури житлового будинку, що знаходиться за адресою: м. Київ, бульвар В. Гавела 6/7-А для розміщення телекомунікаційної мережі, обладнання та технічних засобів телекомунікацій в межах житлового*

будинку, що знаходиться за адресою: м. Київ, бульвар В. Гавела 6/7-А, що може призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. Заперечення та їх спростування.

- (89) Листом від 20.11.2020 № 60-02/6629 Відповідачу направлено копію Подання.
- (90) Листом від 20.11.2020 № 60-02/6630 Заявнику направлено копію Подання.
- (91) Подання Заявнику було вручено 24.11.2020.
- (92) Будь-яких зауважень чи заперечень щодо змісту Подання з боку Заявника та Відповідача до Відділення не надходило.

6. Кваліфікація дій Відповідача та висновки у Справі.

- (93) Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (94) Згідно із частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (95) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції").
- (96) *Таким чином, доказами зібраними у Справі доводиться, що дії ТОВ «Л-Квартал Сервіс», які полягають у відмові ТОВ «Космонова» в доступі до технологічних (нежитлових) приміщень Житлового будинку для розміщення телекомунікаційних мереж, обладнання та технічних засобів телекомунікацій у межах цього будинку, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з надання доступу до інфраструктури житлового будинку, що знаходиться за адресою: м. Київ, бульвар В. Гавела 6/7-А для розміщення телекомунікаційної мережі, обладнання та технічних засобів телекомунікацій в межах житлового будинку, що знаходиться за адресою: м. Київ, бульвар В. Гавела 6/7-А, що може призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.*

7. Визначення розміру штрафу

- (97) Відповідно до абзацу другої частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті

50 цього Закону накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

- (98) Згідно з інформацією, наданою Головним управлінням ДПС у м. Києві листом від 12.10.2020 № 24298/9/26-15-12-07-19 (вх. Відділення від 16.10.2020 № 60-01/1328кі), дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків) ТОВ «Л-Квартал Сервіс» за 2019 рік становить становить /...../ грн [інформація з обмеженим доступом].
- (99) При визначенні розміру штрафу пропонуємо врахувати, що порушення законодавства про захист економічної конкуренції припинено.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48, 50 та 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 30 березня 2001 року за № 291/5482, зі змінами і доповненнями, пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю «Л-Квартал Сервіс» (03124, м. Київ, бульвар В. ГАВЕЛА, буд. 6, ідентифікаційний код юридичної особи 40983340) протягом періоду з серпня 2018 року по червень 2020 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг надання доступу до інфраструктури житлового будинку, що знаходиться за адресою: м. Київ, бульвар В. Гавела 6/7-А в територіальних межах цього будинку з часткою 100 %.

2. Визнати дії товариства з обмеженою відповідальністю «Л-Квартал Сервіс», які полягають у безпідставній відмові ТОВ «Космонова» в доступі до технологічних (нежитлових) приміщень Житлового будинку для розміщення телекомунікаційних мереж, обладнання та технічних засобів телекомунікацій у межах цього будинку, порушенням, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг надання доступу до інфраструктури вищевказаного житлового будинку в територіальних межах Житлового будинку з часткою 100 %, що може призвести до обмеження конкуренції на ринку та ущемлення інтересів споживачів цих послуг, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, відповідно до абзацу другого частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «Л-Квартал Сервіс» штраф у розмірі **50000 (п'ятдесят тисяч)** гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання цього рішення.

Згідно із частиною восьмою статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

**Голова адміністративної колегії -
Голова відділення**

О. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Члени колегії:/ _____ /
(підпис)**П. КУЗИК**/ _____ /
(підпис)**А. КАШНІКОВИЧ**/ _____ /
(підпис)**Л. МАРАКІНА**/ _____ /
(підпис)**А. БЕРКУТА**/ _____ /
(підпис)**Н. КУЗЬМІНИХ****Начальник юридичного відділу**

О. ТАЦИШИНА

/ _____ /
(підпис)**Секретар колегії:**

Є. КИРИЧЕНКО

/ _____ /
(підпис)**Виконавець:**

Л. ЗАХАРЧЕНКО

/ _____ /
(підпис)